

KOLHOOSI EHITAJATE TÖÖPANUS

ILLAR EESIK

rajooni täitevkomitee esimees

Põllumajanduse industriaalsel ümberkorraldamisel on kolhooside ehituskontori osa olnud ja jääb ka edaspidi määravalt tähtsaks, sest ilma ajakohaste tootmishooneteta pole edasiminekut.

Viimastel aastatel on rajooni põllumajanduslikus tootmises toimunud suured nihked kontsentreerimise ja intensiivistamise suunas.

Suurepäraseid tootmistulemusi on saadud KKK-i ehitatud Kehtna NST, Vigala, Valtu, Kuimetsa ja Teenu- se kolhoosi uutes lüpsifarmides, Kohila sovhoosi, Kaiu, Lenini, Raikküla ja Järvakandi kolhoosi seafarmides. Enamikus kolhoosides on alustatud keskasulate väljaehitamist, mis seni on jõudsamini läinud Kaiu, Lenini ja Valtu kolhoosis. Remonditöökodade, ladude, kuivatite, väetise-, koresööda- ja kuivsilohoidlate ehitamine on võimaldanud tõsta taimekasvatuse mehhaniseerituse taset, rakendada uut tootmistehnoloogiat. Tänu uutele hoidlatele saavad põllumehed juba enam kui poole heinast koristada täiesti mehhaniseeritult kuivsiloks. Kolhooside ehituskontori asfaltbetoonitsehhi rajamine võimaldab senisest ulatuslikumalt heakorrastada elamute ja tootmishoonete ümbrust, parandada maatöötaja tööstingimusi.

1965.aastaga võrreldes on ehituskontori töömaht nüüdseks suurenenud enam kui 2,5 korda, kuid majandite vajadused kasvavad veelgi kiiremini. 1980. aastaks peaks ehitusvõimsus kasvama vähemalt 9-10 miljoni rublani ja seegi rahuldaks vaid kige kõige hädapärasemad vajadused.

Beloleval viisaastakul jätkub ehitiste kontsentreerimine. Veel mõned aastad tagasi lugesime 460-

600 lehmakohaga farme suurteks, nüüd kavandame juba 900-1000 lehmale mõeldud komplekse. Kainus alustatakse sellist veel kõesoleval viisaastakul.

Viisaastakul tuleb rajada veisefarmide maksumusega 12-12,5 miljonit rubla ja projekteeritud võimsuses välje ehitada pooleliolevad seafarmid: enamik 600, Kohila sovhoosi ja Kaiu kolhoosi oma 1200-1300 tonni liha tootmiseks aastas.

Dluliselt peab suurenema elamuehitus. Keskmiselt on aastas vaja 150-200 uut korterit. Keskasulad ei ole mõeldavad ilma tsentraalkütte ja kanalisatsioonita ning seepärast on kõikides majandites vaja ehitada katlamajad, kanalisatsioonivõrgud ja puhastusseadmed.

Edaspidi jääb ehituskontor põhiliseks põllumajandusele ehitajaks. Juba tänavu said uuteks tellijateks Märjamaa, Sooniste ja Valgu sovhoos, ehituskontori abi vajavad peatselt Mitsurini ja Lelle sovhoos. Tellijate juurdetulek ja ehitustööde mahu kasv tingib, et kolhooside ehituskontor laiendab tootmisbaasi ja suurendab oma tarbeks elamuehitust, eeskätt aga Märjamaal, sest selles piirkonnas on tarvis ehitust eriti kiiresti laiendada. Raplas on ehituskontor rajanud nägusa heakorrastatud linnaku ja ehitamisel olev moodne insener-teeninduskorpus lisab sellele arhitektuurilist omanäolisust. Jätkugu ehitajail ka edaspidi püüet luua ja ehitada ainult kenalt, kvaliteetselt.

Belolevate aastate ehitusprogrammi elluviimine kujuneb raskeks katsumuseks, sest kasvav töömaht ja ka ehitised muutuvad keerulisemateks. Rapla Kolhooside Ehituskontori kollektiiv ei ole seni kartnud raskusi ja on oma ülesannetega toime tulnud. Rajooni täitevkomitee loodab, et ka eeloleval viisaastakul täidab kollektiiv tema ees seisvad ülesanded ja annab sellega oma kaaluka panuse rajooni põllumajanduse arendamisse.

KEK-i TEGEVUS KAIU MAIL

LEMBIT ARRO

Kaiu kolhoosi esimees

Minul on olnud au olla KEK-i loomise algusest tema juhatuse liige. Seega on kaasa elatud algaastate kasvuraskused ja ka praeguse võimsa ehitusorganisatsiooni südametuksed. Ehitus on ja jääb põllumajanduse üheks peamiseks hoovaks tootmistaseme tõstmisel, eesrindliku tehnoloogia kasutamisel, töökultuuri ja elamistingimuste parandamisel maal. Meie KEK-i võimsuse kasv peegeldub kõigepealt majandites. Nagu mujalgi on ka Kaius kerkinud ajakohased tootmishooned, ilmet hakkab võtma majandi keskus. Üldse on KEK Kaiu kolhoosis ehitanud ligi kahe miljoni rubla eest. Põhiline osa sellest langeb just viimastele aastatele. Algaastail ehitati odavate, nüüd juba ajast ja arust projektide järgi, viimastel aastatel aga on põhiliselt ehitatud ajakohaste eksperimentaalprojektide järgi. Suur teene on selles ka kolhoosi arhitektil Louis Neil.

Loomulikult toob selline ehitus kaasa lisatöid nii ehitajale kui ka tellijale, kuid teineteisemõistmise korral saadakse ka sellest jagu. Kaiu kolhoosi ja KEK-i juhtkonna teineteisemõistmine on algusest saadik olnud asjalik ja loodame, et nii jääb edaspidigi. KEK on üldse ehitanud Kaiu kolhoosile rohkem kui kolmkümmend hoonet. Peale selle veel teid, platse, elektriiline, ujumisbasseinid jne. Enamik objekte on saanud väga hea hinde. Nimetaksin siinkohal mõned tähtsamad, need, mis jätavad endast tõesti sügava mulje ja ehitaja võib tunda rõõmu, teades, et see on osake tema kätetööst. Näiteks kolhoosi keskuse elamud. Selliseid ei ole kogu vabariigis. Samad sõnad võib öelda ka sigalakompleksi kohta. Väga hea mulje jätab töökodade

ja garaažide kompleks. Need on viimaste aastate töö. Ja tõesti - nendesse hoonetesse on pannud oma südame ja mõistuse nii arhitekt, ehitaja kui ka ehitust juhtivad töötajad, sest vaevalt ilma sellise võimsa organisatsioonita oleksime suutelnud niisuguseid hooned tegema.

Tahaksin veel öelda, et kõikide saavutuste taga seisavad inimesed. Mida rohkem inimene oma tööd armastab, seda paremad on tulemused. Üks selliseid on meie ehitaja, KKK-i töödejuhataja, Kaiu kolhoosi aukolhoosnik Elmar Sulbi. Võib julgesti öelda, et kõikidesse hoonetesse, mis Kaius tehtud, on Elmar Sulbi andnud oma osa. Ta juhtis ehitustööd Kaius juba enne KKK-i loomist ja teeb seda praegugi pensionieas. Müts maha sellise tahtejõulise, tulihingelise ja väsimatu töömehe ees! Aitäh!

Elmar Sulbi organiseerimisel on Kaius püsinud hea brigaad, kelle põhituumik töötab samuti KKK-i loomispäevilt alates. Omainimeseks on kolhoosis saanud brigadir Ain Luhaorg ja teised ehitusbrigaadi liikmed. Ain Luhaoru brigaad on mitmel korral tulnud KKK-is sotsialistliku võistluse võitjaks ja saavutanud häid tulemusi ka vabariigi ulatuses.

Ehitused muutuvad aga veelgi keerulisemaks, suuremaks, kompaksemaks. Ehituse juhtimine nõuab järjest rohkem teadmisi ja oskusi. Ei saa ju enam võrrelda sajakohalist lehmalauda kompaktselt 860-kojalise piimafarmiga, mille ehitust neil päevil Kaius alustati. See farm tahetakse anda eksploatatsioonile 1976.aastal. Loodame, et meie KKK ka selle meheteoga toime tuleb.

Lõpetuseks:

Palju jõudu jaksamaks
ehituse tegemaks
et saaks veised varju alla
inimesed ulu alla
tantsutaat saaks lava päälle
lapsukesed aia päälle.